

Könyvtári Intézet

A Könyvtári Intézet általános feladatai a 2011. évben

- A 2013-ban kezdődő új stratégiai időszak előkészítésének megkezdése (munkaforma: források elemzése, különös tekintettel az „Európa 2020” dokumentum irányelveire, valamint a kulturális területet érintő egyéb Európai Unió dokumentumokra).
- Az OSZK Könyvtári Intézet nyertes TÁMOP pályázata megvalósításának folytatása a pályázati ütemterv szerint
- Az Intézet szakfelügyelői tanúsítvánnyal rendelkező munkatársainak kötelező részvétele a NEFMI által meghatározott 2011-es szakfelügyeleti terv lebonyolításában
- A *Könyv Könyvtár Könyvtáros* című szakmai folyóirat 2011. évi 12 számának nyomtatott és elektronikus megjelentetése; egyéb kiadványok szerkesztése és megjelentetése
- Kiemelt rendezvény: a Könyvtári Figyelő 2010. évi 4., a Könyvtártudományi és Módszertani Központ négy évtizedes történetét bemutató tematikus számának könyvbemutatója.

Kutatási és Szervezetfejlesztési Osztály

Alapfeladatok

- Kiemelt figyelmet fordítunk a Kistérségi Könyvtári Ellátás helyzetére. Folyamatos adatbázist építünk a KSZR könyvtárakról. Szakirodalmi szemlék, háttéranyagok, elemzések készítésével segítjük a kistérségek munkáját.
- Követjük a KSZR keretben működő könyvtárak, könyvtári szolgáltató helyek közösségi szerepének alakulását.
- Továbbra is végezzük a könyvtári minőségfejlesztés és minőségbiztosítás meghonosításával és széles körű elterjesztésével kapcsolatos feladatokat, működtetjük a szükséges munkabizottságokat.
- Jogszabály alapján ellátjuk a titkársági teendőket a Minősített Könyvtár cím és a Könyvtári Minőségi Díj adományozásával kapcsolatosan, a minisztériumi Könyvtári Minőségügyi Bizottság irányításával
- Megismételjük a „nem nyilvános könyvtárak helyzete” című 2006-os vizsgálatunkat.
- A Nyilvános Könyvtári Jegyzék, a Könyvtári Minerva, valamint a Könyvtári statisztika adatbázisaiból egy közös adatbázist állítunk elő.
- Folytatjuk a „konyvtar.hu” portál fejlesztését, lezárva a kísérleti időszakot, szabályozzuk a szolgáltatással kapcsolatos nyitott kérdéseket. Elkészítjük az angol nyelvű változatot.
- Végezzük a jogszabályilag előírt további rendszeres feladatainkat:
 - Feldolgozzuk és elemezzük a minisztérium által átadott 2010. évi szakfelügyeleti jelentéseket, az adatokat beépítjük a szakfelügyeleti adatbázisba. Trendeket, javaslatokat fogalmazzunk meg.

- Ellátjuk a Nyilvános Könyvtári Jegyzék vezetésével kapcsolatos, jogszabályban előírt feladatokat és mindazokat, amiket a minisztérium előír.
- Felkészülünk a hatályos jogszabály alapján bevezetendő könyvtári haszonkölcsönzés tapasztalatainak összegyűjtésére
- Nyilvántartjuk és szervezzük a könyvtárak érdekeltség-növelő támogatásának lebonyolításával kapcsolatos feladatok ellátását, a jogszabályban előírt feladatok ellátását.
- Az adatszolgáltató könyvtárak éves statisztikai adataiból összerendezett és kontrollált formában teljes (T) és válogatott (V) verziót készítünk és teszünk közzé a honlapunkon az első félév végéig. Az év második felében elvégezzük az adatok elemzését, a trendek megállapítását, publikáljuk a 2010. évi könyvtári teljesítménymutatókat.

Kiemelt feladatok

- A TÁMOP 3.2.4./08/1 pályázat keretében megvalósítandó saját tevékenységek:
 - Távoli elérésű on-line szolgáltatások megvalósításának lehetőségei
 - Interaktív tematikus szolgáltatási felületek kialakítása
 - Olvasásfejlesztés. Kutató-elemző tevékenység
 - Olvasásfejlesztés, ÉRTŐ olvasás
 - Olvasásfejlesztés, olvasási háló- országos online játék.
 - Olvasásfejlesztési Keretrendszer marketing és kommunikációs területen való támogatása
- A fenti témákban a TIOP és TÁMOP pályázatokban nyertes könyvtárak tevékenységének támogatása, szakmai koordinációja
- Olvasáskutatás
2010-ben elkészült olvasáskutatási felmérés kérdőíveinek részletes feldolgozása.
Összehasonlító tanulmányok készítése a 2000-es, 2005-ös felmérések alapján.

Oktatási és Humánerőforrás-fejlesztési osztály

Alapfeladatok

- Az osztály gondozza és működteti az intézeti honlapot mint az Intézet legfontosabb belső és külső kommunikációt biztosító eszközét;
- közreműködik az Országos Dokumentum-ellátó Rendszerre vonatkozó vizsgálatokban, elemzésekben, a témáról friss információkat ad közre hagyományos és elektronikus úton;
- figyelemmel kíséri az ágazati minisztérium által országosan biztosított külföldi könyvtári adatbázis-szolgáltatás (EBSCO) használati adatait, budapesti és vidéki helyszínek bevonásával tréningeket szervez a szolgáltatás megismertetésére;
- mindent megtesz a könyvtári és információs területhez kapcsolódó kompetenciák és minősítési rendszer hazai bevezetéséért;
- folyamatosan tájékoztatja a könyvtáros társadalmat a felsőfokú könyvtáros képzésről, igyekszik kapcsolatot teremteni a minisztérium és a képző intézmények között;

- részt vesz a szakirányú alap- és mesterképzések során megszereshető képesítések munkaköröknek való megfeleltetése kialakításában, a képesítési és munkakörökre vonatkozó rendeletek háttéranyagának előkészítésében;
- az emelt szintű, moduláris rendszerű segédkönyvtáros OKJ-képzésre alapozva folytatja az iskolarendszeren kívüli képzőhelyek munkájának összehangolását, és szervezi a képzőhelyek vizsgáit;
- építi és fejleszti a Köztauruszt, naprakészen tartja az ETO-adatbázist és a konkordanciajegyzéket;
- az akkreditált intézményi címnek megfelelően betartja a felnőttképzési törvény és követő jogszabályai előírásait; képzési tanácsadást folytat; oktatási segédanyagokkal látja el a hazai és határon túli képzőhelyeket; fejleszti jelenlegi akkreditált továbbképzési programjait és a hétéves továbbképzésben felmerülő igények alapján, ill. pályázati lehetőségek kihasználásával új programokat dolgoz ki és állít össze;
- közvetlen képzési tevékenysége során a minőségbiztosítás fokozatos kiépítése mellett elkészíti és közzéteszi éves képzési tervét; OKJ-s szakképzést és akkreditált továbbképzési programokon alapuló tanfolyamokat indít;
- folytatja szolgáltató és tanácsadó tevékenységét, működteti az ehhez kapcsolódó elektronikus szolgáltatásait (a könyvtárosok személyi katasztere, gyerekirodalmi adatbázis, könyvtárépítés és -berendezés, biztonságtechnika és állományvédelem – különösen a muzeális dokumentumok speciális vagyoni- és állapotvédelmét szolgáló eszközök és rendszerek stb.);
- segíti a külföldi magyar intézetek, a külföldi magyar tanszékek és a határon túli magyar könyvtárak munkáját (akkreditált programok és továbbképzés, találkozók, információcseré, tanácsadás, bibliográfiai összeállítások stb.);
- közös képzési, szakmai módszertani és fejlesztési munkákon keresztül együttműködik a Magyar Könyvtárosok Egyesületével, a Budapesten működő külföldi kulturális intézetekkel, a Publika Magyar Könyvtári Körrel, a Mérei Ferenc Fővárosi Pedagógiai és Pályaválasztási Tanácsadó Intézettel.

Kiemelt feladatok

- A magyarországi könyvtárak nyertes TÁMOP 3.2.4. pályázatainak megvalósításának keretében
 - a vonatkozó igények felmérése után az OSZK-val közös TÁMOP-pályázatban akkreditáltatott, korszerű témákat felölelő szakmai és idegen szaknyelvi programjai alapján képzéseket indít;
 - országos szakmai tanácsadó szerepet lát el a TÁMOP pályázat képzési, továbbképzési témáinak vonatkozásában.
- Könyvtárosképző- és továbbképző központi feladatából adódóan vizsgaszervezőként az OSZK-val együttműködve előkészíti, és módszertanilag folyamatosan támogatja a segédkönyvtáros képzés és rokonszakmái OKJ-s vizsgarendszerének működését; megszervezi az új típusú vizsgáztatásban részt vevő vizsgabizottsági tagok és oktatók felkészítését; az ágazati irányítás támogatásával kialakítja az OKJ-s segédkönyvtáros képzés országos szakfelügyeleti rendszerét; mindehhez igazítva továbbfejleszti a tanfolyami adminisztráció adatbázis alapú rendszerét.
- Akkreditált felnőttképzési intézményként központi távoktatási felülettel támogatja a felhasználókat képző magyarországi és határon túli könyvtárakat; a munkaerő-piaci

igényekhez igazodva (idősek, munkanélküliek, kismamák stb.), az ismeretek elsajátításának új eszközeit (e-learning, távoktatás stb.) alkalmazva előkészíti képzési és továbbképzési kínálatának szélesítését.

Könyvtörténeti és Könyvtártudományi Szakkönyvtár (KSZK)

Alapfeladatok

Az osztály állományépítési és feltárási tevékenysége keretében gondoskodik a gyűjtemény kurrens és retrospektív alakításáról (vásárlás, kiadványcsere, ajándékok/hagyatékok); fokozott figyelmet fordít az elektronikus forrásokra; az AMICUS rendszerben építi on-line katalógusát (a könyvtörténeti virtuális katalógust is beleértve); gondozza a Könyvtár- és tájékoztatótudományi tezaurszt.

Az osztály dokumentációs tevékenysége kiterjed mind a könyvtörténet, mind a könyvtártudomány területén saját és az OSZK gyűjteményére, valamint távolról elérhető forrásokra, kurrens és retrospektív jelleggel egyaránt; a magyar és külföldi cikkekről adatbázist épít a *HUMANUS* adatbázis keretében.

Az osztály szerkeszti és maga értékesíti-terjeszti következő kiadványokat: a Könyvtári Figyelőt (országos szakfolyóirat, negyedéves, nyomtatott és on-line), a Magyar Könyvtári Szakirodalom Bibliográfiáját (kurrens nemzeti szakbibliográfia, félévente, elektronikus), A magyar nyomda-, könyv-, sajtó- és könyvtártörténeti szakirodalom 2010-ben című éves bibliográfiát (a Magyar Könyvszemle számára), a Hungarian Library and Information Science Abstracts-et (HLISA, angol nyelvű referáló lap, évente egy, összevont szám); menedzseli a kiadványokkal kapcsolatos pályázatokat.

Az osztály szakkönyvtári és tájékoztató szolgáltatásokat működtet: olvasóterme, raktári és olvasószolgálat a hét öt napján, összesen 45 órában áll a használók rendelkezésére; az ODR tagkönyvtáraként részt vesz a könyvtárközi dokumentumszolgáltatásban; különböző módszerekkel népszerűsíti szolgáltatásait; szakirodalmi tájékoztatást nyújt a gyűjtemény és külső források felhasználásával; kutatóknak és szakdolgozóknak egyéni konzultációt biztosít; rendszeres figyelőszolgálatot működtet; aktív közreműködője a LIBINFO on-line referenz szolgáltatásnak; a fenntartó Nemzeti Erőforrás Minisztérium, az OSZK vagy az Intézet megrendelése esetén értéknövelt szolgáltatásokat nyújt (szakirodalmi szemlék, döntés-előkészítő összeállítások); a MATARKA keretében szolgáltatja a magyar könyvtári folyóiratok tartalomjegyzékét; könyvtár- és adatbázis-használati tanórákat szervez, az Intézet tanfolyamaihoz is kapcsolódva; könyvtáros hallgatókat fogad szakmai gyakorlatra; a használókkal a szakkönyvtári honlap segítségével tartja a kapcsolatot.

Az osztály gondozza ezen kívül az Intézet nemzetközi kapcsolatait (idegen nyelvű információk közvetítése, kapcsolattartás, külföldi vendégek fogadása); a munkatársak részt vállalnak a minőségfejlesztési projekt teendőiben és különböző munkabizottságok munkájában.

Kiemelt feladatok

- Szakirodalmi-tájékoztatási szolgáltatásainkkal támogatjuk a Portál program céljainak megvalósítását

- Részt veszünk az Új Magyarország Fejlesztési Terv operatív programjainak (TÁMOP, TIOP) 2011-re eső projektmunkáiban
- Szakirodalmi-tájékoztatási szolgáltatásokkal segítjük a Könyvtári Intézet Kutatási és Szervezetfejlesztési, valamint Oktatási és Humánerőforrás-fejlesztési osztályának, és az Országos Széchényi Könyvtárnak a munkáját
- Értéknövelt szolgáltatások révén ismertetjük meg a könyvtárosokat a külföldi szakmai trendekkel
- Tovább dolgozunk a különböző szakirodalmi munkaadatbázisok egyesítésén a HUMANUS adatbázisban
- Könyvtártudományi és könyvtörténeti tárgyú e-publikációkkal gyarapítjuk az OSZK DK-t
- Megújítjuk a KSZK honlapját és interaktív (bővíthető, kommentálható, közösen szerkeszthető) összeállításokat teszünk rajta közzé a szélesebb szakmát foglalkoztató kérdésekről